

Oikeusministeriön lausuntopyyntö VN/5966/2019

Valtiovarainministeriön lausunto vanhemmuuslain nojalla annettavista asetuseronnoksista

Vanhemmuuslakia koskeva hallituksen esitys (HE 132/2021 vp) on käsittelyssä eduskunnassa. Lain nojalla annettava alemman asteisen sääntelyn valmistelu on käynnissä oikeusministeriössä ja oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa asetuseronnoksista. Oikeusministeriö on valmistellut asetuksia myös yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa ja valtiovarainministeriö lausuu seuraavaa.

Valtioneuvoston asetus lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa

Ehdotettu valtioneuvoston asetus lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa käsittelee väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuutta lapsen synnyttyä ja yksilöi ne asiakirjat, joita voidaan pitää luotettavina asiakirjoina henkilöllisyyden toteamiseksi vanhemmuusasioissa. Luotettavina asiakirjoina asetusehdotuksessa on todettu passi, muukalaispassi, pakolaisen matkustusasiakirja, Euroopan talousalueen jäsenvaltion, San Marinon tai Sveitsin asianomaisen viranomaisen myöntämä henkilökortti sekä Suomen valtion viranomaisen 1 päivänä lokakuuta 1990 jälkeen myöntämä ajokortti.

Valtiovarainministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä säädettäisiin digitaalisesta henkilöllisyydestä. Esityksen mukaan henkilö, jolla on voimassa oleva suomalainen passi tai henkilökortti voisi ottaa käyttöönsä digitaalisen henkilöllisyydestodistuksen. Digitaalinen henkilöllisyydestodistus olisi jatkossa poliisin myöntämä henkilöllisyyttä osoittava asiakirja eli sen avulla voitaisiin osoittaa henkilöllisyys passin tai henkilökortin tavoin. Digitaalista henkilöllisyydestodistusta ei voitaisi kuitenkaan käyttää matkustusasiakirjana. Ehdotetun lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Nyt ehdotettavana olevassa asetuksessa lista hyväksytyistä asiakirjoista on tyhjentävä eikä sen nojalla olisi mahdollista hyväksyä digitaalista henkilöllisyydestodistusta. Koska digitaalista henkilöllisyyttä koskeva hallituksen esitys on vasta valmisteilla, ei asetuksessa nyt ole tarkoituksenmukaista mainita digitaalista henkilöllisyydestodistusta. Valtiovarainministeriö kuitenkin toteaa, mikäli digitaalinen henkilöllisyydestodistus ehdotetussa muodossaan toteutuu, olisi nyt ehdotettavana olevaan asetukseen tarve tehdä muutos, mikäli jatkossa halutaan mahdollistaa digitaalisen henkilöllisyydestodistuksen käyttö yhtenä henkilöllisyyttä osoittavana asiakirjana.

Valtioneuvoston asetus väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n muuttamisesta

Vanhemmuuden tunnustamisen säädöserustaa koskevan merkinnän lisääminen väestötietojärjestelmään edellyttää väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n muuttamista.

Valtiovarainministeriö katsoo asetusmuutoksen olevan perusteltu eikä sisällöllisesti ole tarvetta muuttaa ehdotuksen muotoilua. Valtiovarainministeriö kuitenkin saattaa tietoon asetusmuutokseen liittyvän liittynän sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltavana olevaan hallituksen esitykseen laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta (nk. translaki). Esityksen valmistelun yhteydessä on tunnistettu mahdollinen tarve lisätä kyseisen VTJ-asetuksen 7 §:ään uusi kohta vanhemmuustiedosta. VTJ-asetuksen muutosten valmistelu on tarkoitus aloittaa syksyllä 2022.

Asetuksen perustelumuiustiossa todetaan, että vanhemmuuden tunnustamista koskevan kohdan lisäämisestä väestötietojärjestelmään aiheutuu Digi- ja väestötietoviraston arvion mukaan noin 20 000 euron suuruisen kertakustannus vuonna 2022. Edellä arvioitu kustannus on tarkoitus kattaa vuoden 2022 valtion toisen lisätalousarvioesityksen yhteydessä, eikä muutoksesta siten aiheudu sellaisia järjestelmämuutoksia väestötietojärjestelmään, jotka edellyttäisivät lisäämäärärahoja.

Valtiovarainministeriö toteaa perustelumuiustiossa Digi- ja väestötietovirastolle esitetyn summa olevan käsitelty ministeriössä ja summa on sisällytetty eduskunnan käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen lisätalousarviossa saadun prosessin yhteydessä.

Muiden asetusten osalta ei valtiovarainministeriöllä ole lausuttavaa.

Lainsäädäntöneuvos
ICT-johtaja, ylijohdajan sijaisena

Maarit Huotari

Erityisasiantuntija

Emilia Laitala

VN/5966/2019-VM-83

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: